ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

FACTORS INFLUENCING THE DECISION-MAKING IN CHOOSING FITNESS FACILITIES IN THE BANGKOK, THAILAND.

ปรมินทร์ มณีโชติ
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Poramin Maneechote
Email : 6614154096@rumail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Accounting.
Ramkhamhaeng University
Corresponding Author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ (1) เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (2) เพื่อศึกษาปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผลและปัจจัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศและฟิตเนสที่ใช้บริการเป็นประจำต่างกันมีการตัดสินใจไม่ต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ใช้ในการออกกำลังกายต่างกัน มีการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ปัจจัยด้านการคล้อยอิงตามกลุ่ม ด้านต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน ด้านผลประโยชน์ที่จับต้องได้ และด้านผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ มีผลต่อการตัดสินใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การตัดสินใจ, ปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผล, ปัจจัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to examine the decision-making process in selecting paid fitness facilities, categorized by personal factors, and (2) to investigate the influence of reasoned action factors and cost–benefit analysis factors on the decision to use paid exercise facilities. The sample consisted of 400 individuals residing in Bangkok. The results indicated that personal factors such as gender and the fitness facility regularly used did not significantly affect decision-making. However, differences in age, occupation, average monthly income, and monthly exercise-related expenses were found to significantly influence the decision-making process. Furthermore, factors subjective norm, non-monetary costs, tangible benefits, and intangible benefits exerted a statistically significant effect on the decision to choose paid fitness facilities at the 0.05 significance level.

Keywords : Decision-making, Reasoned action factors, Cost–benefit analysis factors

บทนำ

สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย หรือที่รู้จักกันในชื่อ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ (Fitness Center), ยิม (Gym) หรือ เฮลท์คลับ (Health Club) เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นมาจากความต้องการดูแลสุขภาพด้วยการออกกำลังกาย ในปัจจุบันสังคมส่วนใหญ่มีความนิยมกระแสรักสุขภาพที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากหลากหลายปัจจัย เช่น ปัญหาโรคติดต่อเชื้อไวรัส COVID-19 ปัญหามลภาวะทางอากาศ (PM2.5) รวมถึงปัจจัยเรื่องของมุมมองความคิดของตัวบุคคลและแรงกัดดันจากสังคมที่มีอิทธิพล โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงกดดันเชิงลบจากสังคม (Social Pressure) เกี่ยวกับร่างกายและรูปลักษณ์ภายนอก

อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการเรื่องการเลือกใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย คือการเติบโตด้านรายได้ของธุรกิจฟิตเนสในกรุงเทพมหานครโดยในช่วงปี 2025 มีการคาดการณ์ไว้ว่ารายได้ธุรกิจฟิตเนสจะเติบโตสูงถึง 18% และมีมูลค่าทะลุ 12,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม รายได้ของธุรกิจฟิตเนสยังคงกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 80% ของรายได้รวมทั้งประเทศ เนื่องจากการใช้บริการฟิตเนสส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายและกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่มีประชากรกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง ทำให้รายได้ส่วนใหญ่ที่สำคัญของธุรกิจฟิตเนสยังคงมีที่มาจากกรุงเทพมหานครเป็นหลัก (บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด, 2568)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจ โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นโอกาสให้กับผู้ศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นข้อมูลพิจารณาเพิ่มเติม ในการวางแผนเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2. เพื่อศึกษาปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผล และการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผล และการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน น่าจะมีการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผล และปัจจัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ น่าจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผล

Fishbein and Ajzen (1975) มีการคิดทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล ซึ่งเป็นแบบจำลองเพื่อทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการปัจจัยหลัก 2 องค์ประกอบ คือ ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior) และการคล้อยอิงตามกลุ่ม (Subjective Norm) ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนาเป็นทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB) โดยเพิ่มองค์ประกอบ เรื่อง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control)

เติมเพชร สุขคณาภิบาล และ สุนิศา โยธารส (2568) ได้กล่าวในวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมไว้ว่าเป็นการสร้างทัศนคติหรือความเชื่อมั่นว่าการออกกำลังกายเดินวิ่งจะส่งผลที่ดีต่อสุขภาพและความแข็งแรงของร่างกาย

อานนท์ คงสุนทรกิจกุล และ จินตนา สรายุทธพิทักษ์ (2563) ได้กล่าวถึงทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมว่ากลุ่มผู้ทดลองที่รับรู้ว่าตนเองมีน้ำหนักเกินจะมีความคิด(ทัศนคติ) ต่อการกระทำพฤติกรรมในการพยายามลดหรือควบคุมน้ำหนักของตนเอง

เบญจมาภรณ์ รุ่งสาง และ ภารดี เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2563) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมว่าเยาวชนที่มีมุมมองหรือทัศนคติที่ดีต่อการรักนวลสงวนตัว ส่งผลต่อพฤติกรรมการไม่มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

อัญชุลีกรณ์ คำวัง, พรทิพย์ มาลาธรรม และ สุนทรี เจียรวิทยากิจ (2564) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบวัฒนธรรมองค์กร ที่มีความเอื้ออาทร การพึ่งพาอาศัยหรือความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน อาจส่งผลต่อเนื่องให้พยาบาลมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานและแสดงพฤติกรรมที่ดีในการดูแลผู้สูงอายุ

จิราวัฒน์ ธิมะสาร และคณะ (2567) ได้กล่าวไว้ว่า การคล้อยอิงตามกลุ่มเป็นการที่บุคคลรับรู้ถึงความคาดหวังหรือความต้องการทางสังคม ซึ่งมาจากทั้งกลุ่มบุคคลที่มีความใกล้ชิดหรือกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลทางไกลต่อตัวบุคคลนั้น

กนกพรรณ วิบูลยศริน และ วิกานดา พรสกุลวานิช (2563) ได้กล่าวไว้ว่า การคล้อยอิงตามกลุ่มเป็นการที่บุคคลรับรู้ถึงมุมมองความคิดของบุคคลส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญ จะส่งผลต่อการตัดสินใจหรือการกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง

Al-Bukhrani et al. (2025 ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผลเป็นกรอบแนวคิดในการทำความเข้าใจและคาดการณ์พฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของบุคคลในการมีส่วนร่วมในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลในการคาดการณ์พฤติกรรมที่แท้จริงของพวกเขา

Valentin et al. (2024) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล ตั้งสมมติฐานว่าความตั้งใจของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่บ่งชี้ว่าบุคคลนั้นจะประพฤติตนตามพฤติกรรมนั้นหรือไม่

Gundala et al. (2022) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล มีองค์ประกอบสองประการ ได้แก่ ทัศนคติ (การประเมินพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ของบุคคล) และการคล้อยอิงตามกลุ่ม (แรงกดดันทางสังคมที่รับรู้ให้ทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น) ทั้งสองสิ่งนี้ส่งผลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์

Boardman et al. (2018) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost-benefit analysis : CBA) เป็นกระบวนการที่ใช้การเปรียบเทียบต้นทุนกับผลประโยชน์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ผ่านการนำเสนอแนวทางปฏิบัติ โดยหลักการทางเศรษฐศาสตร์จุลภาคได้ให้คำอธิบายของต้นทุนและผลประโยชน์ ดังนี้

ต้นทุน (Cost) ประกอบด้วย ต้นทุนชัดแจ้ง (Explicit Cost) ซึ่งเป็นต้นทุนที่ต้องมีการจ่ายเงินจริง และต้นทุนไม่ชัดแจ้ง (Implicit Cost) ซึ่งไม่ได้เป็นต้นทุนที่ต้องมีการจ่ายเงินจริงหรือในที่นี้คือต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน นอกจากนี้ยังมีต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดจากการสูญเสียมูลค่าหรือผลประโยชน์จากทางเลือกอื่น เมื่อตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุดไป (Mankiw, 2021)

ผลประโยชน์ (Benefit) สามารถแบ่งได้เป็นผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม หรือแบ่งตามการวัดมูลค่าเป็นผลประโยชน์ที่จับต้องได้และผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ โดยมักจะใช้เทคนิคความเต็มใจที่จะจ่าย (Willingness to Pay) มาช่วยในการแปลงมูลค่าของผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ให้เป็นตัวเงิน (Boardman et al., 2018)

สาวิณี เมกะ และคณะ (2566) ได้กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของผลิตภัณฑ์ชุมชน นอกจากจะเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนที่เป็นตัวเงินแล้ว ได้มีการพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนของต้นทุนค่าเสียโอกาสหรือต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงินที่เกิดขึ้นด้วย

Phanthunane, Pongajarn, and Nugbanleng (2022) ได้กล่าวไว้ว่า ต้นทุนของความเจ็บป่วย (Cost of Illness) ประกอบด้วย ต้นทุนทางตรงที่เป็นตัวเงิน (เช่น ค่ารักษาพยาบาล) และต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน (เช่น ความรู้สึกเจ็บปวด)

บุรัสกร โตรัตน์ (2564) ได้กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการผลิตผักอินทรีย์ต้องคำนึงถึงต้นทุนเชิงเศรษฐศาสตร์ทั้งในแง่ของต้นทุนที่สามารถจับต้องได้ด้วยมูลค่าทางการเงินและจับต้องไม่ได้ด้วยมูลค่าทางการเงิน

Jantori and Pongponrat (2022) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมวิ่งมวลชนนอกจากจะสร้างผลประโยชน์ที่จับต้องได้เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวแล้ว ยังมีความสำคัญในการสร้างผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ด้วย เช่น การสร้างวัฒนธรรมกีฬารูปแบบใหม่

สุริยะ หาญพิชัย (2568) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มคนผู้เป็นเจ้าของหรือผู้บูชาจะมีความเชื่อว่าวัตถุมงคลสามารถมอบผลประโยชน์ทั้งที่จับต้องได้ (มูลค่าหรือราคา) และผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ (ความเชื่อและความศรัทธา)

Viti (2023) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากการประเมินผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน(จับต้องได้) ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ไม่ตัวเงิน(จับต้องไม่ได้) เช่น การได้ใช้สอยพื้นที่ทางธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และการเพิ่มขึ้นของความหลากหลายทางธรรมชาติ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกระบวนการตัดสินใจซื้อ

Kotler and Armstrong (2021) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้อธิบายขั้นตอนที่ผู้บริโภคจะปฏิบัติในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์หรือการใช้บริการ โดยมีรายละเอียด 5 ขั้นตอน ได้แก่ การตระหนักถึงความต้องการ การค้นหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมหลังการซื้อ

ณัฐวุฒิ เหมาะประมาณ และ ประสพชัย พสุนนท์ (2565) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการใช้บริการนั้น ๆ จากความต้องการหรือความจำเป็นของผู้บริโภค

วัฒนา อำพรรรัตน์ และ วาสนา ศิลป์รุ่งธรรม (2567) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการตัดสินใจซื้อเป็นการทำความเข้าใจขั้นพื้นฐานที่ทำให้เข้าใจกลุ่มผู้บริโภคมาก ผ่านกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การตระหนักถึงปัญหา การค้นหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมหลังการซื้อ

กรณภว์ กนกลภัสกุล และคณะ (2568) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้ในการพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสม มีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การรับรู้ถึงปัญหา การค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม และการติดตามผลภายหลัง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

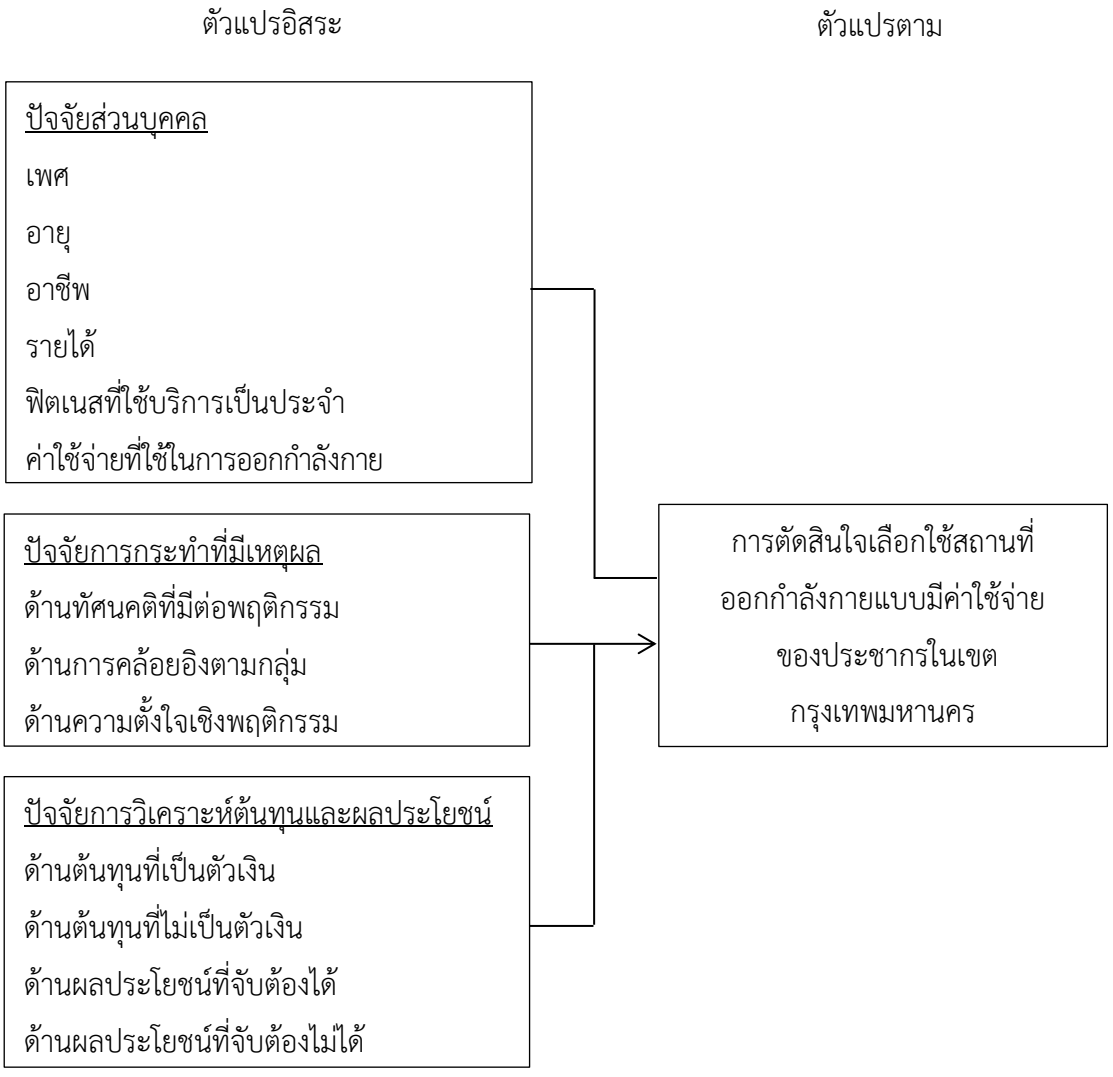

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การออกแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง เป็นการวิจัยที่มีการแสวงหาคำตอบและเก็บข้อมูลตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว ซึ่งทดสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความน่าเชื่อถือ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้งานจริง ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.5 และสามารถนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย จำนวน 30 คน ผลการทดลองพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ที่ 0.755

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร คือ ประชากรที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,433,391 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, สิงหาคม 2568) โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 5 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) และมีการถามคำถามคัดกรองก่อนตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1.สถานที่ออกกำลังกายตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ 2.ใช้บริการสถานออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายเป็นประจำหรือไม่ 3.ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา เคยใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนาสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1.1 ค่าร้อยละและความถี่ สำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม หรือปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ฟิตเนสที่ใช้บริการเป็นประจำ และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ใช้ในการออกกำลังกาย

1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการกระทำที่มีเหตุผล ปัจจัยด้านต้นทุนและผลประโยชน์ และการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สถิติเชิงอนุมาน (การทดสอบสมมติฐาน) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 การตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ฟิตเนสที่ใช้บริการเป็นประจำ และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ใช้ในการออกกำลังกาย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

2.2 ปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผล และปัจจัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2.4 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรจากข้อคำถามต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กัน เข้าไว้เป็นตัวแปรเดียวกัน (Factor Analysis) ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ ปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผลจัดโครงสร้างในรูปของตัวแปรได้ 3 องค์ประกอบ ปัจจัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์จัดโครงสร้างในรูปของตัวแปรได้ 4 องค์ประกอบ และการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จัดโครงสร้างในรูปของตัวแปรได้ 1 องค์ประกอบ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัย พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.50 มีอายุโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 27 – 42 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.25 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 45.25 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,000 - 45,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.25 มีการใช้บริการฟิตเนสอื่นๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 54.25 และมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการออกกำลังกาย 1,001 – 2,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.25

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	b	Std.Error	Beta	t	Sig.	F	Sig
ค่าคงที่	1.724	0.257		6.700	0.000*	29.118	0.000
ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม	0.007	0.033	0.009	0.217	0.829		
การคล้อยอิงตามกลุ่ม	0.047	0.023	0.092	1.999	0.046*		
ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม	0.008	0.019	0.020	-0.428	0.669		
ต้นทุนที่เป็นตัวเงิน	0.027	0.015	0.079	-1.848	0.065		
ต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน	0.032	0.015	0.089	2.125	0.034*		
ผลประโยชน์ที่จับต้องได้	0.453	0.040	0.486	11.427	0.000*		
ผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้	0.136	0.032	0.177	4.189	0.000*		

$R = 0.585$, $R^2 = 0.342$, SEE = 0.336 (***Sig. < 0.05)**

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มีตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเรียงตามลำดับที่มีผลสูงสุด คือ ด้านผลประโยชน์ที่จับต้องได้ มีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ที่ 0.453 ด้านผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ มีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ที่ 0.136 ด้านการคล้อยอิงตามกลุ่ม มีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ที่ 0.047 และด้านต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ที่ 0.032 และสามารถพยากรณ์ได้ที่ร้อยละ 34.20 จากรายละเอียดข้างต้นสามารถนำข้อมูลมาสร้างสมการถดถอยพหุคูณเฉพาะด้านที่มีนัยสำคัญ (*Sig < 0.05) ได้ดังนี้

Y = 1.724 + 0.453 (ด้านผลประโยชน์ที่จับต้องได้) + 0.136 (ด้านผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้) + 0.047 (ด้านการคล้อยอิงตามกลุ่ม) + 0.032 (ด้านต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลศึกษาการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชากรในกรุงเทพมหานครที่มี อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ใช้ในการออกกำลังกาย ต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย ต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากอายุที่ต่างกันอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพหรือความสามารถในการออกกำลังกายที่ไม่เท่ากัน อาชีพที่ต่างกันอาจส่งผลต่อระยะเวลาที่เหลือว่างในการไปใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายที่แตกต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ใช้ในการออกกำลังกายอาจส่งผลต่อต้นทุนทางการเงินในการใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย

2. ผลการศึกษาปัจจัยการกระทำที่มีเหตุผล และการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์เฉพาะด้านที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายในเขตกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านผลประโยชน์ที่จับต้องได้ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย โดยกลุ่มผู้ใช้บริการให้ความสำคัญอย่างมากกับอุปกรณ์ออกกำลังกายที่มีคุณภาพและทันสมัย ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกและการมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kim and Kim (2024) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง การสำรวจกลไกทางจิตวิทยาที่ว่าคุณภาพบริการหลายมิติของศูนย์ออกกำลังกายส่งผลต่อความพึงพอใจและความภักดีของผู้บริโภคอย่างไร ผลการศึกษาพบว่าลักษณะทางกายภาพของสถานที่ออกกำลังกาย (เช่น การจัดวางพื้นที่ ความสะอาด และบรรยากาศ) เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บุคคลมีสมาธิอยู่กับกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างเต็มที่

2.2 ด้านผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย โดยกลุ่มผู้ใช้บริการให้ความสำคัญอย่างมากกับการมีวินัยและพฤติกรรมการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง และการได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ชื่นชอบการออกกำลังกาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kim and Kim (2024) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง การสำรวจกลไกทางจิตวิทยาที่ว่าคุณภาพบริการหลายมิติของศูนย์ออกกำลังกายส่งผลต่อความพึงพอใจและความภักดีของผู้บริโภคอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริโภครู้สึกได้ถึงความเป็นมืออาชีพ การเอาใส่ใจ และความเป็นมิตรจากพนักงาน

2.3 ด้านการคล้อยอิงตามกลุ่ม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย โดยกลุ่มผู้ใช้บริการให้ความสำคัญอย่างมากกับแรงกัดดันหรือแรงจูงใจที่ได้รับจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล เช่น เพื่อน ครอบครัว หรือ อินฟลูเอนเซอร์ด้านสุขภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อานนท์ กองสุวรรณ และคณะ (2566) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง โปรแกรมส่งเสริมความตระหนักรู้และพฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านกิจกรรม My Idol ให้นักเรียนได้สังเกตกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อตัวนักเรียน (เช่น ผู้ปกครอง) ผลที่ได้คือนักเรียนมีพฤติกรรมตามกลุ่มนั้น ๆ เช่น การใส่หน้ากากอนามัยไว้บริเวณคางตามผู้ปกครอง

2.4 ด้านต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย โดยกลุ่มผู้ใช้บริการให้ความสำคัญอย่างมากกับต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น การใช้ระยะเวลาหรือพลังงานในการเดินทางไป-กลับสถานที่ออกกำลังกาย การเสียโอกาสในการทำกิจกรรมอื่น ๆ และความยุ่งยากในกระบวนการสมัครสมาชิกหรือขั้นตอนการใช้บริการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Rada & Szabó (2022) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการระบาดครั้งใหญ่ (โควิด – 19) ต่อธุรกิจฟิตเนส ซึ่งมีผลการสำรวจที่สำคัญคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกออกกำลังกายที่บ้านด้วยตนเองให้เหตุผลที่สำคัญกับการประหยัดเวลา ความยืดหยุ่น และความสะดวกสบาย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ใช้บริการให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ในการใช้บริการสถานออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่ายหรือฟิตเนสเป็นอย่างมาก ทั้งในแง่ของผลประโยชน์ที่จับต้องได้และผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ รวมถึงความสำคัญของต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงินและการได้รับแรงจูงใจจากบุคคลที่มีอิทธิพล ดังนั้นแล้ว หากมองในบริบทของผู้ที่ต้องการประกอบกิจการสถานบริการออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย ควรให้ความสำคัญกับภาพรวมของการให้บริการทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพและความทันสมัยของอุปกรณ์ การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่ให้บริการ และการวางทำเลที่ตั้งของสถานประกอบการ เพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางของกลุ่มผู้ใช้บริการให้เหลือน้อยที่สุด เรื่องของการได้รับแรงจูงใจจากบุคคลที่มีอิทธิพล ผู้ประกอบการควรพิจารณาถึงเรื่องการวางกลยุทธ์ทางการตลาด เช่น การว่าจ้างบุคคลที่มีชื่อเสียงด้านการดูแลสุขภาพด้วยการออกกำลังกายมาเป็นพรีเซ็นเตอร์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ศึกษาควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวแปรอิสระ เพิ่มเติม เนื่องจากการศึกษาวิจัยฉบับนี้ได้ใช้ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผลและแนวคิดการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (ตัวแปรอิสระ) ในการศึกษา ผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานที่ออกกำลังกายแบบมีค่าใช้จ่าย (ตัวแปรตาม) แต่ในการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การศึกษางานวิจัยของท่านอื่น มักใช้เพียงทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผลหรือแนวคิดการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์เพียงด้านใดด้านหนึ่งในการศึกษา ดังนั้นแล้ว อาจทำให้ไม่สามารถค้นหาข้อมูลมาใช้อ้างอิงในส่วนของการอภิปรายผลได้อย่างสอดคล้องมากพอ

2. ผู้ศึกษาควรเลือกใช้เทคนิคในการวิจัยอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่มีการศึกษามากขึ้น เพื่อให้ได้ประเด็นที่การศึกษาเชิงปริมาณไม่สามารถอธิบายได้ ซึ่งอาจส่งผลให้การศึกษางานวิจัยมีข้อมูลที่น่าสนใจและรายละเอียดที่มากขึ้น

3. ผู้ศึกษาควรพิจารณาขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างและครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษามากขึ้น เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงประชากรในกรุงเทพมหานครเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2568) สถิติจำนวนประชากร. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2568. จาก https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/mainpage

กรณภว์ กนกลภัสกุล และคณะ. (2568). ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกใช้สถานบริการด้านการออกกำลังกายในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ปีการศึกษา 2567. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 9*(2), 77-87

กนกพร วิบูลยศริน และวิกานดา พรสกุลวานิช. (2563). การใช้บริการเว็บไซต์ตัวแทนการท่องเที่ยว: บุคลิกลักษณะ ทัศนคติ อิทธิพลทางสังคม ความเป็นประโยชน์ของข้อมูล และความตั้งใจเชิงพฤติกรรม. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 28*(1), 1-28.

จิราวัฒน์ ธิมะสาร และคณะ. (2567). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในกลุ่มชายรักชาย. *วารสารอาหารและยา*, *31*(3), 22–39.

ณัฐวุฒิ เหมาะประมาณ และประสพชัย พสุนนท์. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการจองห้องพักออนไลน์ของนักท่องเที่ยวในโครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์. *วารสารศิลปศาสตร์ราชมงคลสุวรรณภูมิ, 4*(1), 27-40.

เติมเพชร สุขคณาภิบาล และสุนิศา โยธารส. (2568). การสร้างนิสัยรักการออกกำลังกายในนักศึกษา “เดินวิ่ง 100วัน 100โล”. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ*, *17*(3), 1-12.

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. (2568). เทรนด์การออกกำลังกาย ดันรายได้ธุรกิจฟิตเนสโต 18%. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2568, จาก https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/Fitness-Gym-Revenue-CIS3593-FB-2025-07-31.aspx

บุรัสกร โตรัตน์. (2564). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกผักอินทรีย์ของเกษตรกรรายย่อย กรณีศึกษาเครือข่ายเกษตรกรตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 10*(2), 59-71.

เบญจมาภรณ์ รุ่งสาง และภารดี เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2563). การส่งเสริมพฤติกรรมละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชน. *วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 5*(2), 149-158.

วัฒนา อำพรรรัตน์ และวาสนา ศิลป์รุ่งธรรม. (2567). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการศูนย์ออกกำลังกายของผู้บริโภคในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 11*(2), 1-23.

สาวิณี เมกะ และคณะ. (2566). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้ามัดหมี่ย้อมคราม บ้านดงยาง - พรพิบูลย์. *วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน, 5*(1), 93-111.

สุริยะ หาญพิชัย. (2568). เศรษฐศาสตร์มูเตลู ธุรกิจบนฐานความเชื่อกับการสร้างมูลค่าให้เศรษฐกิจไทย. *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน*, *3*(1), 1-14.

อานนท์ กองสุวรรณ, จินตนา สรายุทธพิทักษ์ และสริญญา รอดพิพัฒน์. (2566). โปรแกรมส่งเสริมความตระหนักรู้และพฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 15*(3), 295-310.

อานนท์ คงสุนทรกิจกุล และจินตนา สรายุทธพิทักษ์. (2563). ผลของการใช้โปรแกรมการบริโภคอาหารและการออกกำลัง*กายตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเพื่อป้องกันภาวะอ้วนของนักเรียนประถมศึกษาที่มีภาวะน้ำหนักเกิน. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 48(4), 369–387.*

อัญชุลีกรณ์ คำวัง, พรทิพย์ มาลาธรรม และสุนทรี เจียรวิทยกิจ. (2564). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางพยาบาล, 27*(1), 108-121.

Al-Bukhrani, M. A., Alrefaee, Y. M. H., & Tawfik, M. (2025). Adoption of AI writing tools among academic researchers: A Theory of Reasoned Action approach. *PLoS ONE, 20*(1): e0313837. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0313837

Boardman, A. E., Greenberg, D. H., Vining, A. R., & Weimer, D. L. (2018). Cost-Benefit Analysis: Concepts and Practice (5th ed.). Cambridge University Press.

Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). Belief, attitude, intention, and behavior: An introduction to theory and research. Addison-Wesley.

Gundala, R. R., Nawaz, N., Harindranath, R. M., Boobalan, K., & Gajenderan, V. K. (2022). Does gender moderate the purchase intention of organic foods? Theory of reasoned action. Heliyon, 8(9), e10478. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e10478

Jantori, P., & Pongponrat, K. (2022). The Intangible Impacts of Mass Running Events on Communities – Evidence from Thailand. *Human Behavior, Development and Society, 23*(1), 42-49.

Kim, M., & Kim, D. (2024). Exploring the psychological mechanism of how the multidimensional service quality of fitness centers affects consumer satisfaction and loyalty depending on the level of exercise involvement. *Behav. Sci., 14*(11), 1049. https://doi.org/10.3390/bs14111049

Kotler, P., & Armstrong, G. (2021). Principles of marketing (18th ed.). Pearson Education.

Mankiw, N. G. (2021). Principles of economics (9th ed.). Cengage Learning.

Phanthunane, P., Pongajarn, C., & Nugbanleng, P. (2022). Economic Evaluation of Transport Companies Which Operates in Accordance with the ISO39001 Road Safety Standard System. *Journal of Business, Innovation and Sustainability (JBIS), 17*(2), 180-200.

Rada, A., & Szabó, Á. (2022). The impact of the pandemic on the fitness sector – The general international situation and a Hungarian example. *Society and Economy, 44*(4), 477–497. https://doi.org/10.1556/204.2022.00018

Valentin, A. P. M., Bonifacio, P. B. S. D., Castro, S. I. C. O., Ruiz, J. C. A., Sy, T. I. L., & Trinidad, E. L. O. (2024). Predicting waste management behaviors using an extended theory of reasoned action model. *Cleaner Waste Systems, 9*, 100193. https://doi.org/10.1016/j.clwas.2024.100193

Viti, M. (2023). *Holistic and replicable quantitative assessment of non-tangible benefits of Nature-Based Solutions* (Master's thesis, Technical University of Denmark). https://orbit.dtu.dk/en/publications/holistic-and-replicable-quantitative-assessment-of-non-tangible-b/